

Република Србија
Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности
Служба Повереника
Сектор за жалбе и извршења у
области приступа
информацијама

Тел: +381 (0) 11 3408-900
Факс: +381 (0) 11 3343-379
Булевар краља Александра 15
11000 Београд
office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

Број: 071-11-18297/2024-03

Датум: 13.01.2025. године

Милош Ђорђевић, сарадник удружења „Транспарентност Србија“

Београд
Палмотићева 31

У прилогу се доставља решење Повереника за информације од јавног значаја и
заштиту података о личности број: 071-11-18297/2024-03 од 13.01.2025. године.

С поштовањем,

В.Д. ПОМОЋНИЦЕ
ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

Славољубка Павловић

Број: 071-11-18297/2024-03

Датум: 13.01.2025. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у поступку по жалби коју је изјавио Милош Ђорђевић, сарадник удружења „Транспарентност Србија“ из Београда, Палмотићева 31, против решења Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду број: 003293646 2024 14810 010 006 041 001 од 21.11.2024. године, на основу члана 35. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), а у вези са чланом 4. тачка 22. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18), као и члана 23. и члана 24. став 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), доноси:

РЕШЕЊЕ

I Поништава се решење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду број: 003293646 2024 14810 010 006 041 001 од 21.11.2024. године.

II Налаже се Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду да без одлагања, а најкасније у року од десет дана од дана пријема овог решења, достави Милошу Ђорђевићу, сараднику удружења „Транспарентност Србија“ из Београда, Палмотићева 31, тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, а којима поменуто Министарство располаже, на дан 20.11.2024. године, као дан подношења захтева, и то:

1. копије уговора којима су уговорени сви радови изведени на Железничкој станици у Новом Саду у претходне четири године и

2. копије докумената (спискови или сл.) из којих се могу сазнати сви извођачи и подизвођачи који су ангажовани на извођењу радова на Железничкој станици у Новом Саду у претходне четири године,

електронском поштом на адресу: ts@transparentnost.org.rs, уколико документе поседује у електронском облику, у супротном поштом, на адресу „Београд, Палмотићева 31“,

као и да га, у наведеном року, обавести да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане, на дан 20.11.2024. године, као дан подношења захтева, и то:

3. документе који садрже информације о томе на који начин и према којој процедури су одабрани привредни субјекти са којима су закључени уговори за извођење радова на железничкој станици у Новом Саду у претходне четири године, као и информације о томе да ли су поступци за одабир тих привредних субјеката негде јавно објављени,

те да му, уколико такве документе поседује, у наведеном року достави копије истих, електронском поштом на адресу: ts@transparentnost.org.rs, уколико документе поседује у електронском облику, у супротном поштом, на адресу „Београд, Палмотићева 31“,

с тим што ће пре достављања заштитити и учинити недоступним податке о личности, као што су: адресни подаци, лични матични број грађана и сл, уколико су такви подаци садржани у тим документима.

III О извршењу решења из става II диспозитива Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду ће обавестити Повереника у року од дванаест дана од пријема овог решења.

Образложење

Решењем првостепеног органа, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду број: 003293646 2024 14810 010 006 041 001 од 21.11.2024. године, одбијен је, као неоснован, захтев Милоша Ђорђевића, сарадника удружења „Транспарентност Србија“ из Београда, за приступ информацијама од јавног значаја, упућен 20.11.2024. године, заведен у том Министарству 21.11.2024. године.

Против наведеног решења жалилац је 13.12.2024. године, изјавио жалбу Поверенику, наводећи: да су у међувремену, односно између доношења ожалбеног решења и изјављивања жалбе, на „сајту“ првостепеног органа, као и на „сајту“ Владе, објављени бројни документи за које се наводи да се тичу могућег извршења кривичног дела поводом пада надстрешнице на Железничкој станици у Новом Саду 01.11.2024. године; да се међу тим документима налазе и неки који су тражени предметним захтевом, примера ради Анекс 4 Комерцијалног уговора о модернизацији, реконструкцији и изградњи пруге Београд – Суботица – државна граница (Келебија), деоница пруге Нови Сад – Суботица – државна граница (Келебија) од 15.03.2024. године; да образложење првостепеног органа којим је одбијен захтев због тога што може доћи до угрожавања предистражног поступка не може бити основано након што је првостепени орган на својој интернет страници објавио бројне документе, а при томе такво образложење није било основано ни у време доношења ожалбеног решења, јер се предистражни поступак, према до сада објављеним информацијама, уопште не води због евентуалног кршења прописа при уговарању посла, док су предмет захтева биле информације и документи у вези са начином и процедуром на основу које су бирани подизвођачи. Предложио је да Повереник уважи његову жалбу и омогући му приступ траженим информацијама. Уз жалбу је приложио копије поднетог захтева и ожалбеног решења.

Поступајући по жалби Повереник је дописом од 17.12.2024. године доставио исту на изјашњење Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари, поводом чега се тај орган није изјаснио до дана израде овог решења.

По разматрању жалбе и осталих списка овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Неспорно је да је жалилац 20.11.2024. године, електронском поштом, поднео Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, заведен у том Министарству 21.11.2024. године, којим је тражио да му се информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, односно копије докумената у којима су оне садржане, доставе на адресу електронске поште ts@transparentnost.org.rs.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган ожалбеним решењем одбио наведени захтев, позивајући се при томе на члан 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу ожалбеног решења првостепени орган је навео да одбија предметни захтев имајући у виду могуће угрожавање, ометање или отежавање спречавања или откривања кривичног дела, оптужења за кривично дело, вођење преткривичног поступка и вођење судског поступка, као и чињенице да је у току предистражни поступак у Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информације

садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако име право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. тачка 2. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење предистражног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, вођење поступака у смислу закона којим је уређена заштита конкуренције, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење, до окончања поступка.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев, позивајући се на члан 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Наиме, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, он је обавезан да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности, да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву.

У конкретном случају првостепени орган је у ожалбеном решењу само навео да је у току предистражни поступак у Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду и да са наведеног разлога одбија предметни захтев. Наиме, неспорно је да је вођење предистражног поступка интерес који се штити Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је првостепени орган био дужан, уколико је сматрао да би тај интерес био повређен чињењем доступних тражених информација, да то и недвосмислено наведе у ожалбеном акту, као и да пружи доказе о испуњености преостала два условия за ускраћивање приступа тим информацијама, а што у конкретном случају није учинио. При томе, чињеница да је првостепени орган тражене информације, или неке од њих, доставио надлежном органу, односно јавном тужилаштву, као и да оне, по природи ствари, могу бити коришћене у даљем предистражном поступку, није сама за себе сметња да се те информације учине доступним и јавности, с обзиром на то да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја не познаје ниједан апсолутни изузетак од права на приступ информацијама од јавног значаја. Приликом одлучивања о предметном захтеву првостепени орган уопште није узео у обзир одређене околности које су од значаја за доношење правилне одлуке о овом захтеву, а то су следеће чињенице: 1) јавност је кроз писање великог броја медија већ обавештена о одређеним информацијама у вези са поступком реконструкције предметне железничке пруге и Железничке станице у Новом Саду, о самом току поступка, учесницима у поступку и хронологији донетих докумената, при чему су неки од тих докумената били јавно

доступни и пре дана подношења предметног захтева (примера ради решењу о грађевинској дозволи Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду ROP-MSGI-27315-CPI-2/2021 број: 351-02-03590/2021-07 од 26.10.2021. године, може се приступити претрагом Централне евиденције обједињених процедура за издавање грађевинских дозвола, доступној на званичној интернет презентацији Агенције за привредне регистре Републике Србије у Београду, „Главна свеска“, коју је израдио „China Railway Design Corporation Serbia“ Огранак Београд, Београд, доступна је на званичној интернет презентацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду, на интернет адреси <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/jn-272021-struchni-nadzor-nad-izvodjenjem-radova-na-rekonstrukciji-i-modernizaciji>). Осим тога, након доношења ожалбеног решења, на званичној интернет презентацији Владе Републике Србије, на адреси <https://www.srbija.gov.rs/>, у делу насловљеном као „Документација у вези са обрушавањем надстручнице у Новом Саду“, постало је јавно доступно више докумената (205 докумената на дан израде овог решења), док је одређена документација у вези са наведеним доступна и на званичним интернет презентацијама првостепеног органа и Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ у Београду, између остalog и неки од докумената који су тражени предметним захтевом, како то жалилац наводи у својој жалби; 2) предметним захтевом тражене су информације које су у вези са радовима на Железничкој станици у Новом Саду и које су садржане у документима који су сачињени пре трагичног догађаја у Новом Саду и као такви нису подложни промени и 3) последице урушавања надстручнице на Железничкој станици у Новом Саду су изузетно тешке, тј. 15 људи је изгубило живот, а двоје је тешко повређено, што су општепознате околности, а што је све заједно довело до веома интензивног узнемирења јавности, због чега је интерес јавности да зна тражене информације изузетно јак.

Другим речима, из списка предмета, тј. из одговора достављеног жалиоцу, се не види да је првостепени орган приликом одлучивања о предметном захтеву имао у виду чињеницу да је о трагичном догађају који се одиграо 01.11.2024. године у Новом Саду, јавност обавештена кроз писање свих медија у Републици Србији, да је поменути догађај дубоко узнемирио ширу јавност имајући у виду да је у том догађају живот изгубило петнаест лица, док су два лица тешко повређена, те да тај догађај због својих трагичних последица и даље изазива велику пажњу јавности и бројних медија. Дакле, неспоран је појачан интерес јавности за свим информацијама у вези са тим догађајем, а нарочито о информацијама у вези са реконструкцијом Железничке станице у Новом Саду, односно зграде те станице, имајући у виду да је до трагичног догађаја дошло услед обрушавања надстручнице поменуте зграде. Последично томе, чињење доступним тражених информација у поседу органа власти, а које су настале пре трагичног догађаја од 01.11.2024. године, и које по природи ствари саме по себи не могу угрозити вођење одговарајућег поступка од стране надлежног јавног тужилаштва, допринело би остваривању права на обавештеност, прописаном чланом 51. Устава Републике Србије, односно томе да јавност боље разуме како раде органи власти и како управљају железничком инфраструктуром, односно објектима у јавној својини, те да боље разуме питања о којима се у медијима и јавности води расправа, при чему је неспорно да би чињење доступним тих информација допринело и отклањању било какве сумње да се од јавности скривају одређене информације у вези са поменутом реконструкцијом.

При наведеном, чак и да тражене информације нису у вези са трагичним догађајем од 01.11.2024. године, у конкретном случају треба имати у виду да се тражене информације односе на поступање органа власти у вршењу послова из своје надлежности у поступку модернизације и реконструкције мађарско-српске железничке везе на деоници Нови Сад-Суботица-границни предиз (Келебија), који пројекат је кључни инфраструктурни подухват

придржавају закона (Закон о планирању и изградњи и др.) и других прописа у извршавању прописаних надлежности, односно информације које се односе на инвестиционе пројекте велике вредности и значаја за Републику Србију начелно увек морају бити доступне јавности и транспарентне.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, посебно имајући у виду да је реч о документима који су настали пре трагичног догађаја и који се не могу мењати, па је поступајући по жалби, на основу одредби члана 23. и члана 24. став 1. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да јавност, па и жалилац, у смислу цитирање одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације ближе наведене у тач. 1. и 2. диспозитива учине доступним, односно информације ближе наведене у тачки 3. диспозитива, уколико првостепени орган те информације, односно документе у којима су оне садржане, поседује, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност издавања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид, јер би се омогућавањем приступа тим информацијама повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се те информације односе.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду је дужно да о извршењу решења из става II диспозитива овог решења обавести Повереника у складу са чланом 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против овог решења није допуштена жалба већ се, у складу са Законом о управним споровима, може покренути управни спор тужбом Управном суду у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Такса на тужбу износи 390,00 динара.

Решење доставити:

1. Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије у Београду;
2. Милошу Ђорђевићу, сараднику удружења „Транспарентност Србија“ из Београда;
3. Писарници.